

Fiurerio sveikinimo telegrama Italijos karaliui

BERLIN, X. 28. Žygio į Romą sukaktuvių proga Fiureris Jo Didybės Italijos ir Albanijos karaliui ir Etiopijos imperatoriui pasiuntė tokią sveikinimo telegramą:

„Šią dieną prisimindamas reikšmingą postūdį istoriniame Italijos plėtojime, aš siunčiu Jūsų Didybės širdingiausias linkėjimus Jūsų asmeninei gerovei ir laimingai sąjunginei Italijos tautos ateičiai“.

Tuo pat metu Fiureris pasiuntė Dučei tokią telegramą:

„Žygio į Romą metinių sukaktuvių proga aš siunčiu Jums, Duče, savo širdingus linkėjimus Jūsų asmeninei gerovei ir laimingai fašistinės Italijos ateičiai. Su mano linkėjimais jungiasi visos vokiečių tautos linkėjimai sąjunginei Italijai jos kovoje dėl laimėjimo naujamajam Europai.“

Jums draugiškai atsidavęs
Adolfas Hitleris“.

Italų spauda apie muičio pabėgimą

MILANAS. Apie laimingą didžiojo muičio el Husseino pabėgimą „Stampa“ rašo: „Italų tauta didžiuojasi ir turi garbės, galėdama savo krašte turėti svečių didžiausią arabų ir musulmonų pasaulio dvasininkijos autoritetą“. El Husseiną laikraštis vadina tuo vyru, kuris daugiau kaip 20 metų drąsiai kovojo prieš britų priešpaužę ir britų terorą. „Jo buvimas Italijoje“, pabrėžia toliau „Stampa“, „yra skaudus smūgis propagandai britų „Intelligence Service“, kuri mėgino visą pasaulį įtikinti, kad Priešakinis ir Užpakalinis Rytų arabai vis dar pritaria Edeno ir Wavellio planams“.

AMERIKA PASKYRĖ 6.16 MILIARDŲ DOLERIŲ ANGLIJAI

VASHINGTONAS. Jungtinių Valstybių senatas galų gale sutiko paskirti 6,16 milijardų dolerių sumą, iš kurios 5,985 milijardai dolerių bus skiriamai kaip antrasis finansavimas, numatytas pagalbos Anglijai įstatymu. Įstatymas buvo pateiktas pasirašyti Rooseveltui.

Šis tas iš Rooseveltto praeities

PARYŽIUS. Laikraščio „Paris-Midi“ žiniomis, Prancūzijos didžiosios masonų ložės raštuose atrasta sveikinimo telegrama Jungtinių Valstybių prezidentui Rooseveltui. Ši telegrama buvo jam pasiųsta 1937 metais, jo išrinkimo proga. Laikraštis skelbia šios telegramos nuotrauką ir priduria, kad joje yra sakiny: „Žmogus, kuris išsaugojo šviesą mūsų šventyklose“.

„Paris - Midi“ toliau praneša, kad Prancūzijos didžioji masonų ložė tame pačiame savo raštu numeryje taip pat smarkiai gina Ispanų raudonuosius ir organizavo rinkliavą jų vaikams.

Italija švenčia žygio į Romą devynioliktąsias metines

ROMA, X. 28. Šiandien Italija švenčia devynioliktąsias žygio į Romą metines sukaktuves. Demonstracijos Romoje ir kituose Italijos miestuose įvyksta kukliuose, bet nemažiau iškilminguose rengimuose bei yra kovos su bolševizmu ženkle ir pareiškia tautos ryžtingą troškimą nugalėti. Šios sukaktuves taip pat visiškai dominuoja spaudoje, kuri spalio 28 d. reikšmingai iškelia kaip Italijos laimėjimą prieš jos vidaus priešus ir kartu kaip ženklą pakilimo, kuris su pergale bus baigtas dabartinėje kovoje su bolševizmu ir pliotokratija. Laikraštis „Popolo di Roma“ pareiškia: „Fašizmas šiandien Europoje tęsia tokią kovą, kurią jis prieš 19 metų laimėjo

Sovietų armija bėgdama traukiasi iš Doneco baseino

Vokiečių kariuomenė įsiveržė į Kramatorskaja. Šiam mieste buvo didžiausias sovietų tankų fabrikas

VYRIAUSIOJI FIURERIO BŪSTINĖ, X. 28. Vyriausioji kariuomenės vadovybė praneša:

Doneco baseine ir toliau vyksta bėgančio priešų persekiojimas.

Vokiečių kariuomenės daliniai vakar įsiveržė į Kramatorskaja. Su ja Sovietų Sąjunga neteko vieno iš savo didžiausių tankų fabrikų. Kitas svarbias pramonės vietovės užėmė vengrų kariuomenės junginiai. Taip pat ir kitame fronte karo

veiksmai vyksta sėkmingai toliau. Karinės oro pajėgos labai sėkmingai bombardavo Kerčo uosto sritį ir nuskandino ten vieną 3.000 tonų talpos prekybos laivą.

Į rytus nuo Great Yarmoutho dienos metu kovos lėktuvas iš vienos vilkstinės

nuskandino du priešų prekybos laivus, bendros 11.000 tonų talpos.

Kitas didelis krovinių laivas pra-

ėjusią naktį smarkiai bombų buvo sužalotas į rytus nuo Bridlingtono.

Prie Olandijos pakraščio ir Lamanšo srityje vakar britų karinės oro pajėgos neteko 13 lėktuvų.

Šiaurės Afrikoje vokiečių kovos smūgiamieji lėktuvai suardė britų bunkerų pozicijas prie Tobruko.

Priešo lėktuvai į Reicho teritoriją nebuvo įskridę.

Fiureris savo būstinėje priėmė du turkų generolus

Aukštieji turkų karininkai apžiūrėjo Rytų frontą

VYRIAUSIOJI FIURERIO BŪSTINĖ, X. 28. Fiureris ir vyriausiasis karinių pajėgų vadas savo vyriausiojoje būstinėje priėmė turkų generolus Ali Fudad Erdeną ir Hueselną Erkeletą.

Aukštieji turkų karininkai grįžta iš kelionės po Rytų frontą, kur jie susidarė įspūdingą vokiečių ir jų sąjungininkų kariuomenės pasiekimų ir laimėjimų vaizdą.

Be to, turkų generolai aplankė

vyriausiąjį kariuomenės vadą generalinį feldmaršalą von Brauchitšą ir karinių pajėgų vyriausiosios vadovybės šefą generalinį feldmaršalą Keitelį.

Vokiečių atsakymas Rooseveltui

BERLIN. Rooseveltto kalba savo begėdiškumu, žemumu ir įžulumu prašoka viską, kas iki šiol buvo pateikiama moderniai galvojančiai ir jaučiančiai tautai. Tas konstatavimas, kuris buvo padarytas Reicho sostinės politiniuose sluoksniuose, buvo pabrėžta Vilhelmstrassėje užsienų spaudos atstovams. Jiems buvo pareikšta, jog iš tos kalbos numatomas pusiausvyros netekimas kiekvienam galvojančiam žmogui ir pasaulio visuomenei kelia klausimą, ar čia turima reikalo su psichiškai nesveiku žmogumi ar su politiniu nusikaltėliu. Iš tikrųjų, nėra reikalo tos kalbos disputuoti. Jei Rooseveltas mano, kad vokiečių spauda ir oficialūs vokiečių kalbėtojai jo tvirtinimus paneigs, tai jis klysta. Kvalitės neneigiamos. Reagavimas į tą kalbą, kaip čia pareiškama, negalys būti politinis, o tik mediciniškas ar kriminalistinis. Rooseveltui išvedžiojimui daugiau domina psichopatologus ir kriminalistus. Iš tikrųjų, Berlyne klausiamasi, ar čia pasireiškias dvasios stovis negalys būti palyginamas su tuo, kuris buvo konstatuotas pas Bavarijos karalių Ludviką II kelias savaites prieš tai, kai jis su savo asmens gydytoju nuskandino Starnborgo ežerą. Pas šią nelaimingą monarchą dvasinio aiškumo dienos keitėsi su tokiomis dienomis, kada jo artimiausieji žmonės pastebėdavo beprotystės šėšėlių. Kitų nuomone, Rooseveltto kalba gali būti aiškinama šitai: jei tai nėra prasidedančios bepro-

tystės prasiveržimas, tai ji gali būti laikoma tik politinio nusikaltimo išdava. Vilhelmstrassėje reikiama nuomonė, kad Rooseveltas per mažai įvertina savo gyventojų sugebėjimą spręsti ir jų dvasinį pribrendimą, nes kitaip jis nebūtų galėjęs savo krašto gyventojams tiesti vis naujų auklės pasakų. Nesuvaldomas troškimas išsaugoti incidentą stačiai eđa šį žmogų. Vokietijai pakanka žinoti, kas yra šitame kare užpuolikas. Yra žinoma ir tai, kas slepiasi už skandalingų Rooseveltto išvedžiojimų. Ši kalba, lygiai kaip ir visos pastangos įvelti Jungtinių Valstybių gyventojus į Europos karą, yra kilusios iš Amerikos žydijos klastojimo dirbtuvės. Su ja, pabrėžiama toliau, Amerikos gyventojai turi tiek pat mažą bendrą, kaip ir kitos padorios tautos su karo kėlėjais ir kurstytojais. Jungtinių Valstybių gyventojų reikalas bus dabar ar vėliau padaryti savo sprendimą dėl politikos, tikslų ir metodų to vyro, kuris, būdamas nusikalstamos gajos priešakyje, visomis priemonėmis stengiasi priešingai jo paties žodžiams pastūmėti Amerikos gyventojus į mūšio lauką, kad tuo būdu patenkintų savo žydytarnyboje esantį valdžios troškimą ir sulaukytų arba net sutrukdytų neišvengiamą žydijos žlugimą.

Iš esmės dėl Rooseveltto tvirtinimų apie tariamą jo turimus dokumentus, iš kurių matyti vokiečių planai užgrobti Pietų Ameriką, taip pat apie tariamą vokiečių pla-

na panaikinti visas esamas tiktības, renka pastebėti, jog pirmuoju atveju tai esąs nieku nepagrįstas tvirtinimas, kuris priklauso prie tokių pat, kaip ir visi kiti triukai, kuriais yra taip turtinga naujausioji Jungtinių Valstybių politinė istorija (Belmontės incidentas, Patagonijos suklastojimas, įvykis su „Greero“ laivu). Rooseveltto paminėtas vokiečių dokumentas apie tautinės bažnyčios įsteigimą ir visų esamų tikybų panaikinimą yra ne kas kita, kaip „Royal Air Force“ viršum Vokietijos teritorijos prieš propagandos numestos proklamacijos, kurios yra žinomos vokiečių gynimosi organams jau nuo spalio mėnesio pradžios.

Wilhelmstrassėje užsienų spaudos atstovams tuo reikalu padaryti pareiškimai yra jau paskelbti.

Wilhelmstrassėje manoma, jog Rooseveltto kalba tiksliausiai gali būti apibūdinta šitokiu posakiu: „Žemiau kabinti, nes yra kilusis iš žydytarnyboje esantį valdžios troškimą“.

Smulkmenos apie diplomatų bėgimą iš Maskvos

STOCKHOLMAS. „Stockholms Tidningen“ pranešimu, iš Londono, laikraštyje „News Chronicle“ pirmą kartą Philip Jordanas išsamiai nušviečia tas aplinkybes, kuriomis staiga buvo paraginoti diplomatai ir beveik visi kiti svetimšaliai išvykti iš Maskvos į Kuibiševą. Įsakymą išvykti davė Molotovas spalio 15 d. Diplomatai ir svetimšaliai turėjo susirinkti 19 val. pagrindinėje stotyje. Tačiau traukinys galėjo išeiti vos antrą valandą nakties. „Niekados“, pareiškia „News Chronicle“ korespondentas, „Maskva nepergyveno tokio susisiekimo chaoso kokį teko matyti Maskvoje Kazanės geležinkelio stotyje spalio 15 d. Čia atvyko ambasadorių, pasiuntinių, pasiuntinybės personalo narių, žurnalistų, kitų svetimšalių ir dalis sovietų komisariatų pareigūnų, kurie tuo pat metu turėjo būti evakuuoti“. Paskui „News Chronicle“ korespondentas spalio 15 d. vaizdą Kazanės geležinkelio stotyje palygina su niuriais Goya paveikslais. „Vėliau, naktį“, sakoma toliau pranešime, „traukinys nuėjo kelis kilometrus už Maskvos ir ten išstovėjo iki aušros.

Britai lieja ašaras

MADRIDAS. Laikraščio „ABC“ žiniomis iš Londono, britų spauda dar kartą lieja karčias ašaras, nes žiema, į kurią Londonas dėjo tiek didžiulių vilčių, pasirodo viena iš didžiausių nevykusių anglosaksų spekuliacijų šiame kare. Laikraštis „Times“ nusiskundžia: „Nai gynėjų narsumas, nei žiemos klimatas, kuris dabar vyrauja mūsų laukuose, negali sukliudyti to, kad vokiečiai ir toliau tęstų savo žygiavimą pirmyn Sovietų Rusijoje. Sovietų Sąjunga netenka vieno didžiulio pramonės centro po kito. Kritus Charšovui, į priešų rankas pateko labai svarbus sunkiosios pramonės ir lėktuvų gamybos centras“.

MIRĖ KARO KAPELIONAS, KURĮ PRANCŪZŲ KARIAI VADINDAVO „KOVŲ ŠVENTUOJU“

PARYŽIUS. Eidamas 72 metus amžiaus, Meyzieu mieste, Pietų Prancūzijoje, mirė karo kapelionas, kurį Pasaulinio karo prancūzų kariai buvo praminę „kovų šventuoju“, nes jis ir didžiausiuose mūšiuose negalėdavo susilaikyti neaprupinęs sužeistųjų, tiek saviškių, tiek priešų. Vienuolika kartų karo kapelionas buvo paminėtas įsakymuose kariuomenei. Jis buvo daug kartų sunkiai sužeistas ir neteko vienos rankos. Prasidėjus paskutiniam karui, jis, būdamas 70 metų senelis, vėl atvyko į tarnybą ir atlaikė pirmąsias mūšias prancūzų fronte. Jis buvo patekęs į vokiečių nelaisvę, tačiau vokiečiai jį drauge su sanitarine grupe vėl paleido.

Kiek Amerikoje žūsta žmonių dėl nelaimingų atsitikimų

NEW YORKAS. Associated Press žiniomis, per ištisus 1941 metus, kaip susisiekimo nelaimių statistikos specialistai apskaičiuoja, iš viso busi 40.500 žmonių susisiekimo nelaimėms mirtinai užmuštų, 1,75 milijono žmonių busi sužeista ir busi padaryta apie 2 milijardai dolerių nuostolių. 1941 metai Jungtinių Valstybių susisiekimo istorijoje busi rekordiniai nelaimingų atsitikimų metai.

ROMA. Šiandien, spalio 28 d., žygio į Romą sukaktuvių dieną, pradeda galioti naujas Italų daiktų teisės kodeksas.

ROMA. Partijos sekretorius Serena antradienį įteikė Dučei Venecijos rūmuose fašistinės revoliucijos 20-tųjų metų partijos knygą

Profesinių sąjungų tikslai ir uždaviniai

„Kauener Zeitung“ (Nr. 14) idėjo savo bendradarbio pasikalbėjimą su įgaliotiniu profesinių sąjungų reikalams karo administracijos vyr. tarėju Woehrl, kuris painformavo apie profesinių sąjungų uždavinius ir jų pertvarkymą.

Kai rugsėjo 12 d. General'nis Komisaras paskelbė, kad profesinės sąjungos toliau veiks. — rašo laikraštis, — iš buvusių bolševikiškų profesinių sąjungų nieko nebuvo likę. Vadovybė buvo dingusi, o iš l'etuvų pusės buvo paskirta likvidacinė komisija, kuri rinko medžiagą apie profesinių sąjungų paliktą turą ir kitus duomenis.

Profesinės sąjungos buvusios atgalintos darbo apsaugai ir socialiniam draudimui sutvarkyti. Jos buvusios ne naujai kuramos, bet tik pertvarkomos, kad neraišti laiko ir greičiau sudaryti darbininkų atstovybę.

Dabartinės profesinės sąjungos tokiu būdu nesandios teisinės bolševikiškų prof. sąjungų paveldėtojos, or-

ganizaciniu požiūriu jos pagrįdina nuo anų skiriam ir nieko bendro neturinčios su bolševikišku režimu. Jei profesinės organizacijos nebuvo visiškai likviduotos, tai tik dėl to, kad galima būtų palaipsniui reorganizuoti socialinį draudimą bei darbo apsaugą ir išvengti bereikalingų nuostolių.

Profesinės sąjungos esančios atgalintos tam, kad suteiktų kiekvienam dirbančiam galimybę dalyvauti krašto atstatyme.

Dabartinėje profesinių sąjungų organizacijoje nėra jokių klasinių prieštaravimų. Kiekvienas darbininkas neatšilveigiant į tai, kokį jis dirba darbą, proto ar fizinį, gali būti prof. sąjungų narys.

Toliau p. Woehrl pailė naujų profesinių sąjungų uždavinius darbo apsaugos, darbininkų lavinimo ir kultūros srityje.

Profesinės sąjungos turėdamos suvaldinti svarbų vaidmenį atstatant krašto ūkį, visų dirbančiųjų ir krašto gerovę.

Spekulantai būsią baudžiami iki mirties bausmės

„Naudoti Lietuvai“ (Nr. 107) rašo apie Vilniaus srities apskr. viršininukų suvažiavimą.

Suvažiavime buvo aptarti aktualūs klausimai, Lečią Vilniaus sriti. Vienas svarbiausių suvažiavimo klausimų buvo kova su spekuliacija, kuri paskutiniu metu paplitė ne tik mieste, bet pasiekė ir provinciją. Nustatyta griežtai kovoti su spekuliacija, panaudojant visus galimus būdus, sunkesniais spekuliacijos atvejais nusikalčiusius baudžiant net mirties bausme. Ryšium kova su spekuliacija, aptartas grūdų ir kitų žemės ūkio gaminių perstatymo klausimas. Nustatyta griežtai reikalauti ir kontroliuoti, kad ūkininkai nustatytus žemės ūkio produktus parduotų tik pagal Generalinio Komisarato nurodymus. Sąžiningai vykdant šiuos nurodymus didžia dalimi bus išvengta spekuliacijos. Antras, lygiai taip pat svarbus suvažiavimo metu iškeltas klausimas — tai kelių paruošimas žemai. Turint galvoje, kad žemės metu visada keliais bus intensyviai judėjimas, kyla reikalas kelių paruošimui susirūpinti jau dabar.

Be to, suvažiavime aptarta ir visa eilė smulkių klausimų, tiesioginiai susijusių su Vilniaus srities gyvenimo sunormavimu.

VOKIEČIŲ ŽURNALISTAI VILNIUJE

Vokiečių karo vadovybės pavest, kaip praneša „Deutsche Zeitung im Ostland“ (Nr. 83), šiuo metu vokiečių dienraščiu atstovai lankosi nuo bolševikų išvadatuose Rytų kraštuose. Šioje savo kelionėje jie aplankė ir Vilnių. Pulk. ltn. Zehnpfennig sveikino vokiečių žurnalistus ir painformavo apie kovų eiga dėl Vilniaus,

Pulkininkas J. Petruitis

Kaip jie mus sušaudė

53

Praskrendančių vokiečių lėktuvų mes ne kiek nebijom, nes mes gerai žinome, kad vokiečių lakūnai puikiausiai supras, matydami mus apsuptus ginkluotų enkavedistų, kas mes esame ir iš kur mes einame, dar ir nufotografuos. Abiejose pusėse mūsų plento šalikeliais važiuoja ir eina vaikais, rišuliais ir lagaminais nešinių bėgančių iš Minsko ir jo apylinkių žmonių — vyrų, moterų ir vaikų — ištisos vilkstinės. Kas stebėtina, kad jų tarpe žydų labai maža tematy, jie daugiausia važiuoja, susikrovę savo mantas, bolševikų kariškais sunkvežimiais. Čia labai ryškiai matyti, kad jie naudojami visomis civilėmis ir karinėmis privilegijomis, jie važiuoja, kaip labai dideli bolševikų ponai. Jiems aplenkiant mes nuolat turime pasislinkti į dešinę — duoti jiems kelią pravažiuoti. Bolševikų kariškieji sunkvežimiai be jokios paliovos važiuoja ir važiuoja. Nematyt nė vieno sunkvežimio, kuriame tarp raudonarmiečių karių nesėdėtų viena, dvi žydų šeimų arba pilnas sunkvežimis vienų tik žydų. Kai kurie jų, matome, kad iš mus einančių kalinių net šaiposi. Kad galėtume, rodos, mes tuoj juos sutvarkytume, niekias paverstume, taip labai

Žinios iš Rytų fronto

BERLIN. X. 28. Iš karinių šaltinių DNB patyrė, kad vienas vokiečių kariuomenės korpas šiauriniame Rytų fronto ruože pranešė apie 12.500 bolševikų paėmimą į nelaisvę nuo spalio 16 iki 27 d. Per nuolatinės kovas šio korpo junginiai pasiveržė per neišvažiuojamas miškingas ir pelkėtas jų kovos ruožo sritis ir arba puolimais išgriovė sovietų pozicijas arba apsupimu atkirto ir paėmė į nelaisvę sovietų junginių dalis. Vokiečių smogiamosios dalys negalėjo gerai užmaskuotas sovietų baterijas ir ten paėmė arba padarė nebenaudojamomis 66 patrankas. Be to, buvo padaryta nepažinoma daugybė sovietų kulksvaidžių lizdų ir paėmta 297 kulksvaidžiai ir daug kitos karo medžiagos.

BERLIN. X. 28. DNB agentūrai iš karinių šaltinių pranešama, kad pietiniame Rytų fronto ruože spalio 27 d. vengrų kariuomenės daliniai pasiekė naujų teritorinių laimėjimų. Bolševikų junginius, kurie atitraukdami buvo įsitvirtinę kaimuose, staigiai puolantieji vengrų junginiai išstūmė iš jų užimtų vietovių arba sunaikino namų kovose rankinėmis granatomis bei kitais rankiniais ginklais. Bolševikai negalėjo sulaikyti smarkaus vengrų veržimosi pirmyn, ir tuo būdu šie vengrų puolimai pasitūmėjo dar toliau į rytus.

BERLIN. X. 28. DNB žiniomis iš karinių šaltinių, spalio 27 d. vokiečių kariuomenė apėaudė sunkiausią artileriją Leningrado karinės reikšmės taikinius ir tiekimo įmones. Kaip ir ankstesnėmis dienomis, stebėtojai aiškiai konstatavo lygumos krašte esan-

čiame mieste vieną pataikymą po kito. Artilerijos sviediniams krinant, tuoj pakildavo didžiuliai dūmų debesys, susimaišydami su dar nuo praėjusios dienos degančių taikinių dūmais. Galima buvo aiškiai pastebėti keletą pataikymų hidroplanų bazėje. Po pirmųjų dviejų šūvių sugriuvo didžiulis anгарas. Keletas salvių į vieną Kronštato fortą, kuris pakartotinai buvo prisidėjęs prie kariuomenės kovų, nutildė ten įrengtas sovietų baterijas.

BERLIN. X. 28. DNB iš karinių sluoksnių patyrė, kad per kovas Rytų fronto vidurinėje dalyje spalio 27 dieną pasižymėjo viena vokiečių pėstininkų kuopa, kuri už savo gausius narsius ginklo žygtus savo divizijų junginyje yra žinoma, kaip „veržioji kuopa“. Dešimt valandų užtrukusiame mūšyje ši kuopa atrėmė sovietų priešpuolį, kurį bolševikai mėgino įvykdyti paremiant 40 tankų. Sovietams buvo padaryta sunkių nuostolių. Kuopos viršininkas leido sovietų šarvuotiems prisiartinėti iki maždaug 200 metrų ir tuomet paleido į juos smarkiausią šūvių krūvą. Kadangi kuopa turėjo nedaug šarvams pramušti ginklų, tai puolantiųjų sovietų tankų

antplūdiškai turėjo būti daugiau sunaikinti kovoje iš arti sprogtamais užtaisais ir rankinėmis granatomis. Šiais kritiškais momentais tos kuopos viršininkas, tuomas leitenantas, savo narsumo parodydžiu patraukė ir kareivius. Šis leitenantas tik pats vienas sudarė vieną po kito šešis sovietų tankus. Jis puldavo iš šono beartinančius tankus ir pasinaudodavo tuo momentu, kada tanko igula atidarydavo angą išmesti šovinių gūžems. Tokiu momentu jis įmesdavo savo rankines granatas į tanko vidų. Susidūręs su vienu 52 tonų tanku, jis pats tą angą atmušė šautuvo buože ir tuomet įmetė į vidų rankines granatas. Šis nepaprastai drąsus kuopos viršininko žygis uždegė visus kuopos vyrus iki paskutinio nenaprastais veiksmais. Tankai buvo naikinami vienas po kito, ir paskutinieji sovietų tankai pagaliau nuo savo beviltiško puolimo atsiskė.

BERLIN. X. 28. DNB žiniomis iš karinių sluoksnių, Leningrade apsupta sovietų kariuomenė niamdienai vėl mėgino išsiveržti. Tačiau tas mėginimas ir ši kartą buvo atremtas su dideliais nuostoliais bolševikams.

Kiek sunaikinta divizijų per Smolensko mūšį

BERLIN. Iš kompetentingų šaltinių DNB patyrė tikslių davinijų apie Smolensko mūšyje sunaikintąsias sovietų kariuomenės dalis. Smolensko srityje iš sovietų 73 ir 128 šaulių divizijų, kurios buvo naujai suformuotos, išliko gyvi tik

keiči šimtai vyrų. Tarp 310.000 sovietų karių, kurie buvo palmti į nelaisvę, yra sovietų 162, 110 ir 1 šaulių divizijų gyvieji išlikę kariai. Be to, tuose mūšiuose buvo sunaikintos 18 ir 100 sovietų divizijos. Srityje, esančioje į pietus nuo Smolensko, buvo beveik visiškai sunaikinta 20 sovietų tankų korpas, lygiai kaip ir 4 tankų divizijos. Kituose mūšio laukuose buvo sumušta 53 sovietų divizija. Sovietų 21 tankų divizija rugpjūčio mėn. pradžioje turėjo jau tik vieną tankų pulką, kuriame buvo visai nedaug tankų ir kuris buvo priskirtas prie 70 šaulių divizijos. Neskaitant ir didžiųjų naikinamųjų mūšių, sovietai nuo birželio 22 d. turėjo nepaprastai didelių krūvinių nuostolių. Iki liepos 31 d. bolševikai iš viso neteko 131 divizijos. Tie vienetai, kuriuos sovietai dėl didelių nuostolių fronte turėjo iš fronto atitraukti ir naujai performuoti, į šį skaičių neįeina. Šių 131 divizijos netekimas reiškia, kad bolševikai maždaug iki liepos mėn. pabaigos neteko daugiau kaip 3.000.000 vyrų, kurių tik dalis buvo vokiečių nelaisvėje.

Kurios sovietų divizijos buvo sumuštos prie Kauno, Vilniaus ir Gardino

BERLIN. Apie sovietų nuostolius per dvigubas Balstogės ir Minsko kautynes ir Baltijos erdvėje įvykusias kovas patiriama dabar šių smulkmenų: Per kautynes prie Balstogės ir Minsko buvo visiškai sunaikinta 11 sovietų šaulių divizijų, būtent — 6, 8, 17, 20, 27 ir 29, be to, — 86, 108, 113, 155 ir 209. Sovietai taip pat nustojo 6-sios ir 36-sios kavalerijos divizijų. Sovietų šarvuotųjų pajėgos neteko 4, 7 ir 25 šarvuotųjų divizijų. Belalvių per šias kautynes, kaip žinoma, buvo palmta 324.000.

Tuo pat metu per kovas prie Kauno buvo sunaikinta 33 sovietų šaulių divizija, prie Gardino — 85, prie Vilniaus — 184 ir 188 sovietų šaulių divizijos. Prie Rygos buvo suduotas naikinamas smūgis tre-

čiam sovietų mechanizuotam korpusui. Keletas šio korpuso vienetų, išlikusių sveikais po kovų prie Rygos, turėjo vėliau per kovas Peipuso ežero srityje dėl skysto kuro stokos patys save sunaikinti. Viso, tuo pat laiku, kai prie Balstogės ir Minsko žuvo 15 sovietų divizijų, Baltijos srityje buvo sunaikintas 4 sovietų šaulių divizijos ir visas šarvuotųjų korpusas.

Vokiečių aviacija triuškina bet kokį anglų pasirodymą

BERLIN. X. 28. Naktį į spalio 26 dieną, kaip DNB patyrė iš kompetentingų sluoksnių, vokiečių karo aviacija per 48 valandas su-

naikino iš viso britų prekybos laivų bendros 31.000 tonų talpos. Be to, keturi dideli prekybos laivai buvo taip smarkiai sužaloti, kad jų žuvimu neabejojama. Savo mėginimus pulti Norvegijos ir Olandijos krantą, Kanalo sritį, Rėičą arba vokiečių lydymąsias vilkstines per paskutines 24 valandas britai turėjo apmokėti 24 lėktuvais, jų tarpe 13 bombonešiu ir kovos lėktuvų ir 11 naikintuvų. Ir Viduržemio jūros kovos srityje pasiroškė vokiečių karo aviacijos pranašumas, puolan karinius taikinius Tobruke ir nuskandinant vieną didelį britų karo laivą. Jis buvo nuskandintas į jį pataikiusiomis bombomis netoli Šauris Afrikos kranto.

pikta darosi matant juos tokiais dideliais po-nais. Pilnos grabės šalia plento primėtytos lagaminų, ryšulių, skarmalų, įvairių indų, žmonių, šunų ir arklių lavonų — net nemalonu žiūrėti.

Nežinau, kiek atstumo praėjus man taip pakirto kojas, taip baisiai pradėjo jas skaudėti per kelius ir kulšis, kad aš ne tik paeiti, bet be draugų pagalbos ir pastovėti nebegalėjau. Pulkininkas B. G. taip pat nebegalėjo paeiti. Bet nenuilstas mūsų rūpestingas pulkininkas J. S-kas tuč tuojau organizavo jaunuosius mūsų kelionės draugus pasikeičiant vesti mus. Man kapitonas Stasys J. pasakė:

— Nebijok, pulkininke, jei visiškai nebegalėsi kojų vilkti, tada ant pečių nešime, bet nepaliksime, kad tie biaurybės čia tave nušautų.

Pasikeisdami mane vedė, teisingiau sakant, per pažastis paėmė, nešė kap. Stasys, Jonas G., Jonas D., Vaclovas K., Vladas T., Vincas M., Antanas V. ir kiti, kuriems neapsakomai esu ir būsiu dėkingas, kol gyvas būsiu. Tik stebėtina! stipriai laikėsi mūsų profesorius K., jis be jokios pagalbos visą kelią nepaprastai žvaliai ėjo.

Ilgai negalėjom suprasti kas ten darosi mūsų voros gale, kad veik kas minutė be jokios paliovos girdime po porą revolverio šūvių. Vėliau mus minkštiečiai pasakė ir pagaliau mes patys įsitikinom, kad enkavedistai, eidami voros gale, dviem revolverio šūvais į pakaušį nušaua atsiliekančius ir toliau nebegalinčius bendroje voroje eiti kalinius. Pradėjom po truputį nerimauti. Jei jie mus ves du šimtu kilometrų, ne-

duodami nei valgyti, nei gerti, be abejo, tokiu būdu pakeliui visus iššaudys, Mogilevo nepasiekė. Iš tikrųjų kaip vėliau sužinojome, jie ir turėjo įsakymą elgtis taip, kad mes visi, nepasiekę Mogilevo, išnyktume, bet jau Červenėje (Igumenėje) jiems buvo sutrukdyta tą uždavinį vykdyti.

Einame ir einame be jokio poilsio. Saulė kepina be pasigallėjimo. Troškulys kankina — net silpna darosi. Mane ir pulkininką G., galima sakyti, nebeveda, bet vilkte velka, nes beveik jau kojų nebejudiname. Praeidami upe-liukus arba kokią balą, tiesiog alpstame, vandenį pamatę. Kad bent neerzintų mūsų enkavedistai, nuolat gerdami vandenį iš savo baklagių. Mūsų visų mylimas pulkininkas J. S-kas, kiek galėdamas, mus gaivina:

— Še, pulkininke, tą trupinuką duonos; pakišk jį po liežuviu ir laikyk, tik nepraryk, jis nuramins tau troškulį...

Kitam jis duoda keletą grūdelių cukraus pačiumpti. Jis kažin ką iškeitė su kriminaliniais kaliniais į saujelę cukraus ir duonos gabaliuką. „Tai bus mums vaistų, — sako jis: — paskui gal vėl pavyks ką nors sugriebti“.

Kai kurie, saulės spindulių pritrenkti, staiga sukniumba ant kelio ir pasilieka. Mes juos aplenkiam, o netrukus vis išgirstame du revolverio šūvius. Kiti tik šiaip sau perdaug nusė atsiseda ant kelio truputį pailsėti. Aplenkdam tokį vargšą, kalbame:

— Klausykime, tuojau išgirsime du revolverio šūviu.

Kalbinės pastabos (iš laikraštinių bloknoto)

Labai dažnai nukrypstant nuo lietuvių kalbos taisyklių. Kalbininkai kaltina tam tikrus „šviesuolius“, kurie nesėdmi savo kalba. Tačiau pati tauta išlaiko taisyklingas kalbos lytis. Kartais labai keista, kad paprasta moterėlė geriau kalba, negu bet kuris „šviesuolis“.

— Žinau ką, — tarė vieną antrai, — Marytė pasisūvo suknelę su kačiuškuom rankovėm. — Vaje, vaje, — atsiliepė antra.

Gerai nenusimanau, kaip pagal madą tai turį būti. Tačiau tiek atsimenu, kad bolševikų moterys vilkėjo kaž kokiais drabužiais su plonais rankogaliais. Tie drabužiai savo rankogaliais buvo šiek tiek panašūs į švenčių drabužių rankogalius. Ar tai turi būti kurį nors ryšį ar ne, tačiau minimi rankogaliai leidžia apibūdinti pačią madą. Tokiu būdu lietuviškas „iškas“, puikiai lietuviškai apibūdino pasiūtą drabužių, panašų į dėvimą bolševikų moterų.

Kauno Suaugusiųjų Institutas -- rimta švietimo įstaiga

Kauno Suaugusiųjų Institutas buvo pradėtas organizuoti š. m. rugpjūčio mėn. gale, beveik iš nieko, ant tarybinės Pagrindinės viešosios liaudies mokyklos (Liaudies U-to) griuvėsių.

ANKARA. Turkijos respublikos paskelbimo 18-kos metų sukakties proga ministras pirmininkas Tevfik Saydamas pasakė kalbą į visuomenę. Jis pareiškė, jog turkų tauta su pasididžiavimu žiūri į turkų revoliucijos paselames, Turkijos respublika, kurios pasiekti laimėjimai yra šioje pasaulio istorijoje, parodžiusi, jog ji turinti galia viršyti savo laisvę viduje ir savo nepriklausomybę užsienių a žvilgiu.

BERLIN. Berlyno politiniuose sluoksniuose didėja įspūdis, kad Rooseveltų kalba reikia vertinti kaip tiesiog liguistas fantazijos padarinį. Joje įžūrimas ištisas konglomeratas įtarinėjimų, įžeidinėjimų, šmeižimų, suklastojimų ir insinucijų, už kurias blogesnis neįmanoma nė išgalvoti. Šiuose sluoksniuose su nusistėbėjimu klausama, kaip valstybės vyras, kuris yra atsakingas už savo tautos gerovę ir išvalduoja esant atsakingas už viso pusrutulio likimą, gali daryti tokius baistus tvirtinimus; juk jis nori bet kuria kaina savo gyventojus įtraukti į karą. Taip pat klausama, ar tokia tauta, kaip amerikiečiai, jau neteko galvoje ir protavimo sugebėjimų ir tiek toli nuėjo, kad

pės su iš viso 117 klausytojų ir 3 mašiniščiū grupės su 54 klausytojais. Pradžioje į Institutą ir lektoriatą ir klausytojai žiūrėjo su neslepamu nepasitikėjimu, tačiau tas nepasitikėjimas diena iš dienos nyksta ir šiandien yra nemaža klausytojų, perėjusių iš kitų mokyklų bei kursų. Lektorių pradžioje taip pat buvo be galo sunku gauti, tačiau šiandien, dėl ypatingo švietimo Vadybos pralankumo, Institutas yra tokioji padėtyje, kad net gali daryti lektorijų atranką. Šiuo metu, iš principo, niekas Institutą neprimamas daryti nebaigtos aukštojo mokslo arba neturįs specialaus pasiruošimo ir pakankamo sugebėjimo pasirinktąjį dalyką dėstyti. Todėl mokslo personalas, atsizvelgiant į laiko sąlygas, yra pakankamai aukštą kvalifikaciją. Tą leido pasiekti palyginti nežemas švietimo Vadybos leistas mokėti atlyginimas už pamokas. Atlyginimas mokamas atsizvelgiant į specialybės rūšį, techninį ir pedago-

gini pasiruošimą bei kitas aplinkybes. Klausytojams mokesčiai už mokslą visuose skyriuose nustatytas 25 rb. mėn. už kursą, 10 rb. už dalyką. Institutą baigusiais, pagal švietimo Gen. Tarėjo patvirtintą statutą, suteikiamas atitinkamas specialybės meistras arba jaun. techniko (jaun. specialisto) vardas ir teisės. Mokslas, pareinamai nuo pradinio pasiruošimo ir pasirinktos specialybės, tęsiasi 1,2 — 5 metus. Šiuo metu Institute jau yra atidaryti šie skyriai: I. Bendro lavinimosi sk. I-mas kursas (tolgų I-III gimnaz. kl.) ir II-as kursas (IV-V gimnaz. kl.); aukštesni kursai galės būti atidaryti vėliau, kai bus įregistruota daugiau klausytojų. II. Adminis racijos sk. — paruošti administracijos specialistų. Klausytojai dar priimami. III. Buhalterijos skyriaus A (buhalterijų specialistų) ciklo šiuo metu veikia tik viena grupė ir klausytojai daugiau neprimami. B (buhalterijų) ciklo veikia penkios grupės ir dar lapkričio 3 projektuo-

AMEIKA. Rooseveltų kalba yra tiesiog liguistas fantazijos padarinys. Neapsvarsčiusi galėtu priimti savo prezidento išvežiojimus. Kaip jau nurodyta, absurdiški žūzijų sričiai priklauso Rooseveltų tvirtinimai apie vokiečių planus Pietų Amerikai padalinti ir apie tariamą vokiečių ketinimą panaikinti visas egzistuojančias konfesijas. Bus progos, tarp kitko, ir šiuos tvirtinimus giliau panagrinėti. FIURERIO SVEIKINIMAS TURKIJOS PREZIDENTUI BERLIN. X. 29. Turkijos tautinės dienos proga Fiureris turkų respublikos prezidentui nusuntė sveikinimo telegramą. VASINGTONAS. Daug kartų atidėję prezidento Rooseveltų pusry-

tiesios vienybės dėka įveiksime artimiausio laiko įvykius ir užtikrinsime tau os ateitį. Tam mes rengiamės. Tačiau mes norime, kad kiekvienas turkas žinotų, jog pavojus yra ir kad tas pavojus nėra dar praėjęs. Mūsų didvyriška armija šiandien yra stipresnė, negu buvo vakar. Rytoj ji bus dar stipresnė. Mes savo armija visiškai patikime. Toliau Saydamas ragino tautą daug nenuilstamai ir be baimės d'rbti. Tai duos tėvynėi jėgų ir užtikrins jai gerovę. Baigdamas ministras pirmininkas paskelbė Turkijos respublikos paskelbimo 18-tųjų sukaktuvių minėjimo švenčių atidarytą.

ALF. DUOBA

Turkija švenčia respublikos 18 metų sukaktį

Roosevelto kalba yra tiesiog liguistos fantazijos padarinys

ALF. DUOBA

TEATRINIAM PARLAMENTE

Kaip daugelį žinoma, pastaraisiais metais ir Tarybų Rusijoje buvo „parlamentas“. Tiesiogiau, ju buvo net du: Aukščiausiasis Taryba ir Tautybų Taryba. Nuvykę į Maskvą smalsus turistai, suprantama, panorėję pamatyti ir šias garbingasias institucijas. Bilietą gavau į Aukščiausiąją Tarybą, t. y. į šemusius rūmus, arba, mūšiška tarant, į seimą.

Aukščiausiosios Tarybos posėdžiū salė buvo sena, bet visai padoriai atremontuota. Ji labiau priminė koncertų, bet ne parlamentinę salę, nes ji ne amfiteatrinio tipo: tik publika sėdėjo aukščiau. Šioje salėje nebuvo nieko prabangiško. kas dažnai pasitaiko kitų šalių parlamentų salėse. Posėdy A. Tarybos narių buvo gana daug: jų galėjo būti 400—500 žmonių. Išorinė jų išvaizda labai įdomi ir būdinga tiek visam kraštui, tiek Tarybos sudarymo būdui. Krin-ta į akį nepaprastas jų drabužių margumas. Tam tikra, tiesa, labai negausi atstovų dalis apsiūvė visiškai europiškai, t. y., kostiumais, švie-siais marškiniais, su atskiriomis apy-kakčiėmis. Tarp šių sukinėjas daug-metinis diplomatas Lāvinovas, kuris tuo metu valdžioje nebuvo. Didokas atstovų skaičius buvo apsiūvėję bol-ševikų uniforma: juoda ar mėlyna „rubakka“, diržu prajuosta. Iš veidų matyti, kad tai daugiausia didrusiai. Azijos tautų atstovų daugumas buvo apsiūvėję tautiniais drabužiais. Cis-

matėsi įvairiausių spalvų, dažniausiai margai išsiuvinėtų drabužių, kurie ir vidurvaarių buvo ligi, neretai miliniai ir nepratušiam juos matyti atrodė keisti. Nors Azijos tautas rusai eksploatuoja nemažiau kaip europiečius, bet mongolai vis dėlto išskyrė iš pastarųjų savo veido išraišką: tuo tarpu kai pirmųjų veidai dažniausiai buvo šiblyškie, rūstūs, dažnai stačiai „mediniai“ — prastos mitybos jaunystėje ir teroro veikimo padariniai. Mongolai buvo stipriai įdėję saule. Daugelis jų nuolat šypsojosi. Jie buvo daug kalbesni už europiečius. Nepavyko išaiškinti, ar rusų mongolai tikrai buvo tokie laimingi, ar tik tokia jų veido anatomija. Krite į akį Sovietų parlamentu moterys: jų nepaprastai daug — apie 1/3 viso Tarybos narių skaičiaus. Jų daugumas apsiūvėję tautiniais, dažniausiai labai margais drabužiais; dalyje su šogom, šėmę siekiančiom skarom.

Tarybo parlamento „deputatai“, kaip žinoma, nėra gyventojų laisvai išrinkti žmonės, bet pačios valdžios pasirinkti. Tai pareigai parenkami iš įvairių profesijų kuo nors pasižymėję asmenys: labiau žymūs partijos nariai iš inteligentinių profesijų, kai kurie spartuoliai iš fabričių, įvairaus plauko žemės ūkio atstovai, kaip, pvz., daug vilnų prirkė avių piemens ir vilnų kirpėjai, medviltės rinkėjai — atchachovnikai ir pan. Tarybų Sąjungoje labai didžiai vertinamos melžėjos. Mat, ten labai mažai tepagaminama pieno, ir jis neapsakomai brangus (1941 m. pavasarį Maskvoje 1 litras pieno kaštavo net 3 rubliai!). Tarybiniai krašto valrotofal naiviai mano, kad pieno buvimas ar nebuvimas daugiausia pareina nuo melžėjos. Todėl jie jas įvairiai būdais aukština, mokedami didelių atlyginimus, dalydami ordinus, specialius titulus, nemaža jų pasirinkdami į parlamentą ir t. t. Štai vienam sovchoze teko patirti, kad esminiai darbininkai per mėnesį uždirba 100—180 rublių, o melžėjos ligi 600 rublių. Daug jų Stalinas apdovanoja ordinais ir dažnai duoda „matnoj dožarki“ („kilnios melžėjos“) titulu. Prieš posėdį atėjo ir užėmė jiems skirtas vietos vyriausybės nariai. Priekyje atsedė senelė Kalinina, netoli je — Judrusis Budionys kartu su kitu karju, Kaganovičius ir kt. Užpakaliname suole su kažkokiu

pailečiu sėdėjo pati „saulė“ — Stalina, rodo, apsiūvėję savo garšiuoju frēnčiu, be švarios apykaklės. Prezidiume sėdėjo kažkokie nežymūs „deputatai“, tarp jų viena moteris. Negalima sakyti, kad „deputatų“ kalbos visai nebūtų panašios į kitų šalių parlamentų atstovų kalbas: patiktą svarstyti įstatymo projekta kai kurie „deputatai“ šiek tiek kritiškai ir išlūbe nežymias patarais. Bet įdomiausia ta, kad visi be išimties kalbėtojai baigė savo kalbas Stalino garbinimu: jis ir šviesiausias, ir išmintingiausias, ir saulė, ir švyturys ir t. t. ir t. t. Po tokio garbinimo visa salė ima plėti, kartais atsotvai atsistotai. Kartu su visais pats sau ploja ir Stalina, padaręs patenkintą savo aršatiką veidą. Ta komedija ilgainiu darosi labai nuobodži: deputatas kalba, zakvysime, apie amatininkus, jų uždarbius, jems prideramus mokesčius, kartais apie gyvulius, o baigia „saulė“ — Stalinu. Pileičius, nemokančiam tarybiškai galvoti, tai atrodo be galo keista ir stačia kvailia, bet „tarybinė“ žmonės, atrodo, visi neišvalduoja, kad galėtų ir kitaip būti.

J. K.

EKRANAS

Karčios gyvenimo tiesos filma

1867 metai. Į Paryžių suruošta pasaulinę parodą... 1867 metai. Į Paryžių suruošta pasaulinę parodą...

būdingą skaudulį. Kristina Soderbaum turi dėkingą proga pademonstruoti didžią kanciančios, nerimastingos ir apvilto dukters išgyvenimus... būdingą skaudulį. Kristina Soderbaum turi dėkingą proga pademonstruoti didžią kanciančios, nerimastingos ir apvilto dukters išgyvenimus...

K. CERKELIŪNAS

„Mano duktė taip nedaro“

Linksmesnio pobūdžio filma, kur pro komiškąjį didmiesčio gyvenimo režimą prasiskverbia karčios taisybės... Linksmesnio pobūdžio filma, kur pro komiškąjį didmiesčio gyvenimo režimą prasiskverbia karčios taisybės...

mento. Nuotalkingos tarptautinės dviaraičių lenktynės, aišku, laimimos filmos herojaus. Įpinta vallutos kontrabandininkų veikla, pabaigoje sumaniai išveikama į dienos šviesa... mento. Nuotalkingos tarptautinės dviaraičių lenktynės, aišku, laimimos filmos herojaus. Įpinta vallutos kontrabandininkų veikla, pabaigoje sumaniai išveikama į dienos šviesa...

Ruošiami žiemos žemės ūkio kursai suaugusiems

Ūkininkas, dirbdamas savo ūkyje, įgyja tam tikrą praktinį patyrimą, kuriuo vėliau pats naudojasi ir kurį perduoda vaikams... Ūkininkas, dirbdamas savo ūkyje, įgyja tam tikrą praktinį patyrimą, kuriuo vėliau pats naudojasi ir kurį perduoda vaikams...

šviečiama ir auklėjama, tačiau pačių ūkininkų tiesioginis švietimas buvo nepakankamas. Ūkininkas įgytas ž. ū. mokslo žinias, tuojau taikydamas praktiškai savo ūkyje... šviečiama ir auklėjama, tačiau pačių ūkininkų tiesioginis švietimas buvo nepakankamas. Ūkininkas įgytas ž. ū. mokslo žinias, tuojau taikydamas praktiškai savo ūkyje...

čias viršaičiai. Klausytojai bus parenkami iš tų ūkių, kuriuose yra pakankamas darbo jėgos kiekis... čias viršaičiai. Klausytojai bus parenkami iš tų ūkių, kuriuose yra pakankamas darbo jėgos kiekis...

Sportas

Vakar krepšinio turnyre

Vakaryktėse krepšinio rungtynėse laimėjo: Kauno Teniso Klubas prieš Perkūną II 46:9 (14:6)... Vakaryktėse krepšinio rungtynėse laimėjo: Kauno Teniso Klubas prieš Perkūną II 46:9 (14:6)...

Atidarytas sporto reikmenų fabrikas

Sekmadienį Vilniuje oficialiai atidarytas valstybinis sporto reikmenų fabrikas. Atidaryme dalyvavo: generalinis švietimo tarėjas, vokiečių karinės valdžios atstovas, Vilniaus pramonės valdytojas, Kino Kultūros Rūmų direktorius ir kt... Sekmadienį Vilniuje oficialiai atidarytas valstybinis sporto reikmenų fabrikas. Atidaryme dalyvavo: generalinis švietimo tarėjas, vokiečių karinės valdžios atstovas, Vilniaus pramonės valdytojas, Kino Kultūros Rūmų direktorius ir kt...

Siuo sporto reikmenų fabriku kuris, atrodo, Rytų krašte savo dydžiu bus bene vienintelis, tenka tik pasidžiaugti. Kas nusišokė Lietuvos sporto gyvenime, tas aiškiai matė, kaip trūko įvairiausių reikmenų... Siuo sporto reikmenų fabriku kuris, atrodo, Rytų krašte savo dydžiu bus bene bene vienintelis, tenka tik pasidžiaugti. Kas nusišokė Lietuvos sporto gyvenime, tas aiškiai matė, kaip trūko įvairiausių reikmenų...

TRUMPAI IŠ VISUR

— Iš Milano pranešama, kad italų Consolinis mėgino pagerinti pasaulinį disko rekordą. Consolinis pasiekė 53,34 — t. y. tik vienu centimetru mažiau, nei vokiečio Lampert rekordas 53,35... — Iš Milano pranešama, kad italų Consolinis mėgino pagerinti pasaulinį disko rekordą. Consolinis pasiekė 53,34 — t. y. tik vienu centimetru mažiau, nei vokiečio Lampert rekordas 53,35...

Mokytojų pakeitimai

- 39) Žadelėjų m. ved. Soblys Juozas — Linkuvos m. vedėju.
- 39) Žadelėjų m. mokyt. Sobliene Leokadija — Linkuvos m. mokytoja.
- 40) Tauragės miesto pr. m. Nr. 1 mokyt. Kaciūnienė Elena — Linkuvos m. mokytoja.
- 41) Šaukėnų m. ved. Šimas Jurgis — Laborų m. mokyt.
- 42) Panevėžio aps. Vaskonių m. ved. Padagas Aleksandras — Lygumų m. vedėju.
- 43) Užvenčio m. mokyt. Padagenė Elzė — Lygumų m. mokytoja.
- 44) Balsių m. ved. Lenkavskaitė Vanda — Lygumų (Vaigalių) m. mokytoja.
- 45) Dubėnų m. ved. Karpavičius Vincas — Alekšnaičių m. vedėju.
- 46) Šaukėnų m. mokyt. Vasilevičius Valentas — Beinorių m. vedėju.
- 47) Alytaus aps. Žizėnų m. mokyt. Mickeliūnienė Paulina — Šilėškių m. vedėju.
- 48) Raseinių aps. Lyduvėnų m. mokyt. Rinkūnienė Juzė — Meškuičių m. mokytoja.
- 50) Raseinių aps. Lyduvėnų m. mokyt. Rinkūnas Petras — Meškuičių m. vedėju.
- 51) Meklių m. ved. Jariėnė Ona — Meškuičių m. mokytoja.
- 52) Lygumų m. mokyt. Guntienė Stasė — Rudėškių m. mokytoja.
- 53) Šilėnų m. mokyt. Šilėnaitė Petras — Favoverkių m. vedėju.
- 54) Alekšnaičių m. ved. Vaišvilaitė Elena — Meklių m. mokytoja.
- 55) Degimų m. mokyt. Dambis Petras — Bilūniškių m. vedėju.
- 56) Vilniaus aps. Nemenčinės m. mokyt. Ždanavičius Ljudas — Kurtuvėnų m. vedėju.
- 57) Sakynos m. los mokyt. Starienė Jona — Kurtuvėnų m. los mokytoja.
- 58) Akmenėlių m. ved. Liutkevičius Antanas — Bazilionių m. vedėju.
- 59) Pakapės m. mokyt. Mižutavičienė Stonytė Pranė — Bazilionių m. mokytoja.

- 60) Tauragės apa. Monkiskės m. ved. Kairys Jonas — Pakapės m. mokytoju.
- 61) Mažeikių apa. Luobos m. ved. Vilėnaitė Vytautas — Bubių m. vedėju.
- 62) Mažeikių apa. Lubos m. mokyt. Vilėnaitė Marija — Bubių m. mokytoja.
- 63) Pakruojaus m. mokyt. Kripas Aleksandras — Pakruojaus m. vedėju.
- 64) Pašvitinio m. ved. Brašys Ignas — Pakruojaus m. mokytoju.
- 65) Šilėškių m. ved. Jasūnaitė Leontina — Pakruojaus m. mokytoja.
- 66) Jonelaidžių m. ved. Striogas Kazys — Poškėčių m. vedėju.
- 67) Jonelaidžių m. mokyt. Striogienė Jadvyga — Poškėčių m. mokytoja.
- 68) Vaidinių m. ved. Narmantas Balys — Laipuškių m. vedėju.
- 69) Kretingos aps. Šakių m. mokyt. Svaranavičiūtė Joana — Telešonių m. vedėju.
- 70) Šiaulių m. pr. m. Nr. 1 mokyt. Jurevičienė Antanina — Akmenėlių m. mokytoja.
- 71) Akmenėlių m. mokyt. Juška Jonas — Akmenėlių m. vedėju.
- 72) Šiaulių m. pr. m. Nr. 4 ved. Galiūnas Adolfas — Pašvitinio m. mokytoju.
- 73) Rudėškių m. mokyt. Gauhaite Antanina — Pašvitinio m. mokytoja.
- 74) Laipuškių m. ved. Kaziauskas Blaziejus — tos pat m. vedėju.
- 75) Šarkių m. ved. Valentienė Agota — Sūkurių m. vedėju.
- 76) Mankiškių m. ved. Čokanaušienė Ljuda — Radvilėškių m. Nr. 1 mokytoja.
- 77) Pamušio m. mokyt. Ženausdienė Vanda — Radvilėškių m. Nr. 1 mokytoja.
- 78) Raseinių aps. Kelmės vidur. m. mokyt. Baltrušaitis Juozas — Radvilėškių m. Nr. 1 mokytoju.
- 79) Karčių m. ved. Tumienė Veronika — Radvilėškių m. Nr. 1 mokytoja.

- 80) Kretingos aps. Šaukių m. ved. Meškonytė Bronė — Karčių m. vedėju.
- 81) Teliokių m. ved. Galkviene Marija — Monkiskės m. vedėju.
- 82) Vilniaus aps. Mantušių m. mokyt. Šebekas Benediktas — Pavėzgių m. mokytoju.
- 83) Vitsodžio m. ved. Jurgaitis Kazys — Šaukėnų m. vedėju.
- 84) Vitsodžio m. mokyt. Jurgaitienė Bronė — Šaukėnų m. mokytoja.
- 85) Leporių m. ved. Rimaitė Elena — Lygėlių m. mokytoja.
- 86) Diktariškių m. mokyt. Valenta Juozas — Vitsodžio m. mokytoju.
- 87) Batkūnų m. mokyt. Bertalaitė Aniceta — Šilėnų m. mokytoja.
- 88) Benioraičių m. ved. Gačvirienė Bronė — Teliokių m. vedėju.
- 89) Liepiškių m. ved. Jaškienė Agnė — Pakarčiūnų m. vedėju.
- 90) Trakų aps. Žiežmarių m. mokyt. Gelašienė Ona — Gliaičių m. vedėju.
- 91) Raseinių aps. Pažėčių m. mokyt. Račius Jonas — Šiaulių m. vedėju.
- 92) Raseinių aps. Milašaičių m. mokyt. Rašienė Bronė — Šiaulių m. mokytoja.
- 93) Šiaulių m. pr. m. Nr. 5 mokyt. Prosevičiūtė Regina — Šiaulių m. mokytoja.
- 94) Biržų apskr. Degėsių m. mokyt. Mejeraitė Elena — Liepiškių m. vedėju.
- 95) Diktariškių m. ved. Sidaravičius Stasys — tos pat m. mokytoju.
- 96) Gaižaičių m. ved. Jonikas Kazimieras — Tryškių m. mokytoju.
- 97) Gaižaičių m. mokyt. Joniškienė Eugenija — Tryškių m. mokytoja.
- 98) Užsienių m. mokyt. Birbilenė Barbora — Tryškių m. mokytoja.
- 99) Žygaičių m. mokyt. Milaševičius Miroslavas — Degimų m. vedėju.
- 100) Tryškių m. mokyt. Jasaitienė Stasė — Užsienių m. mokytoja.

- 101) Minupių m. mokyt. Ratkus Stasys — Užvenčio m. vedėju.
- 102) Klaunorų m. ved. Bartašdienė Sofina — Užvenčio m. mokytoja.
- 103) Užvenčio m. ved. Striogas Jonas — Minčaičių m. vedėju.
- 104) Tauragės apa. Trūkiškės m. mokyt. Rumšaitė Aldona — Minupių m. mokytoja.
- 105) Gudmoniškių m. ved. Kontvainis Alfonsas — Dubėnų m. vedėju.
- 106) Pakapės m. mokyt. Kontvainienė Stasė — Dubėnų m. mokytoja.
- 107) Smilgių m. mokyt. Narvydas Antanas — Žagarės m. mokytoju.
- 108) Minčaičių m. ved. Kačkenė Uršulė — Žagarės m. mokytoja.
- 109) Meškuičių m. ved. Puklevičius Vladas — Martyniškių m. vedėju.
- 110) Meškuičių m. mokyt. Puklevičienė Stefa — Martyniškių m. mokytoja.
- 111) Želmų m. ved. Vermienė Ona — Petraltėlių m. vedėju.
- 112) Grūdžių m. ved. Apirabis Antanas — tos pat m. mokytoju.
- 113) Telšių aps. Stumbrių m. ved. Kilūtė Joana — Degimų m. mokytoja.
- 114) Meklių m. mokyt. Sipavičiūtė Elena — tos pat m. vedėju.
- 115) Bučiūnų m. ved. Geruška Silevestras — Sagnagių m. vedėju.
- 116) Vertimų m. ved. Lepšytė Konstancija — Šiaulių S. J. S. Kongr. m. ved.
- 117) Linkuvos m. mokyt. Kazlauskaitė Elžbieta — Šiaulių S. J. S. Kongr. m. ved.
- 118) Papilės m. mokyt. Gelašius Bronius — Radvilėškių m. Nr. 1 mokytoju.
- 119) Mažeikių aps. Ketėnų m. mokyt. Gužauskaitė Bronė — Papilės m. mokytoja.

Šiaulių apė pradžios mokyklose savo prašymais nuo 8 m. rugsėjo mėn. 1 dienos skirti: 1) Jutulienė Stasė — Šiaulių miesto pr. m. Nr. 2 mokytoja, 2) Pakulienė Magdalena — Šiaulių miesto pr. m. Nr. 4 mokytoja, nuo 8 m. liepos mėn. 1 d., 3) Memelienė-Pleškiūtė Valerija — Šiaulių miesto pr. m. Nr. 2 mokytoja, 4) Kabalia Pranas — Šiaulių miesto pr. m. Nr. 10 mokytoju nuo 8 m. rugpjūčio mėn. 16 d., 5) Čaikina Mykolas — Joniškių m. mokytoju nuo 8 m. rugpjūčio m. 1 d., 6) Balkšytė Juozas — Liepų m. vedėju, 7) Rutkūnienė-Konfūtė Emilija — Maironių pr. m. mokytoja, 8) Lukšienė Marija — Medvilionių m. vedėju, 9) Entkevičius Jonas — Kruopių m. vedėju, 10) Murkaitė Laima — Žarėnų m. mokytoja, 11) Navickaitė Ona — Smurgių m. mokytoja, 12) Kunėnaitė Marija — Pažvėžėlių m. vedėju, 13) Petrauskaitė Antanina — Rudėškių m. mokytoja, 14) Dinelienė Petronėlė — Pašvitinio m. mokytoja, 15) Buivydatė Valė — Bučiūnų m. vedėju, 16) Sprindienė-Jezerskaitė Valerija — Radvilėškių m. mokytoja, 17) Freičkaitė Teklė — Želmų m. vedėju, 18) Povilaitis Kazys — Dvelaičių m. vedėju, 19) Valašius Stasys — Gudmaniškių m. vedėju, 20) Urbietis Jonas — Diktariškių m. vedėju, 19) Buivydatė Valė — Bučiūnų m. vedėju, 20) Sprindienė-Jezerskaitė Valerija — Radvilėškių m. mokytoja, 21) Mišulis Povilas — Zadelėjų m. vedėju, 22) Meleščevičius Henrikas — Zadelėjų m. mokytoju, 23) Radžūnas Juozas — Būdų m. vedėju, 24) Rudys Aleksas — Vitsodžio m. vedėju, 25) Garmalytė Eleonora — Šiaulių S. J. S. Kongr. m. mokytoja, 26) Platinaitis Vincas — Jonelaidžių m. vedėju, 27) Tarvydas A. — Balsių m. vedėju, 28) Juška Klemas — Vaidinių m. vedėju.

Žydiškos taikos planas

"Nacion" Douglas Milleris, vienas vadovaujančių intervencijai palankios Jungtinių Valstybių organizacijos "Fight for Freedom" narių iškeičia „taikos planą“. Jis paaiškina, kad visiškai Vokietijos išdalijimas kitoms valstybėms esąs be tikslo. Daug sėkmingesnis būtų pramonės demobilizavimas ir nuolatine mašinų, metalų gamybos kontrolė ir strateginių geležinkelinių linijų valdymas. Naujai nustatant valstybių sienas, geležies ir anglies gabenimo keliai Rytuose ir Vakaruose turėtų pasilikti už Vokietijos ribų. Priešingai, Vokietija neturėtų būti igabenta jokių metalų. Tuo būdu Vokietija būtų degraduota iki agrarinės valstybės. Jos miestai pavirstų dykumomis. Tada, kaip Milleris aiškina, ryšium su ūkinio pakilimo neįmanomumu Vokietijos jaunuomenė būtų priversta emigruoti ir vokiečių tauta kėkybės atžviltigū sumažėtų.

Kauno Jaunimo Teatras

Ketvirtadienį, spalio 30 d. 11 val.
12 BROLIŲ JUODVARNIAIS LAKSČIUSIŲ
S. Ciurlionienės 4 pav. pasaka Uždaras spektaklis.

Šeštadienį, lapkričio 3 d. 16 val.
12 BROLIŲ JUODVARNIAIS LAKSČIUSIŲ
S. Ciurlionienės 4 pav. pasaka Bilietai nuo 0,50 — 4 rb.

Sekmadienį, lapkričio 9 d. 15 val.
TĖVO PALIKIMAS
3 pav. inscenuota lietuvių liaudies pasaka

BREMENO MIESTO MUZIKANTAI
4 pav. inscenuota brolių Grimmų pasaka

KONCERTINĖ DALIS
Bilietai nuo 0,50 — 4 rb.

Bilietai parduodami teatro knygnėlyje-kasoje (Laisvės al. 41, telef. 23717) kasdien nuo 10 iki 15 ir nuo 17 iki 19 val.

Kauno Teatras

Trečiadienį, spalio 29 d., TRAVIATA
dalyvaujant K. Petrauskui Verdi 4 v. opera
Bilietai nuo 3—15 Rb.

Penktadienį, spalio 31 d., MADAME BUTTERFLY
Puccini 3 v. opera
Bilietai nuo 3—15 Rb.

Šeštadienį, lapkričio 1 d., UŽBURTOJI FLEITA
Drigo 1 v. baletas
KVETIMAS SOKIUI
Weberio 1 v. baletas
VIENOS DŽIAUGSMAS
J. Strausso 1 v. baletas
Bilietai nuo 2—12 Rb.

Sekmadienį, lapkričio 2 d., 13 val.
MARIJA STUART
F. Šillerio 6 pav. tragedija
Bilietai nuo 1—8 Rb.

Spektaklių pradžia 18,30 val. Bilietai parduodami nuo 10 iki 12 ir nuo 16 iki 19 val.; šventadieniais — nuo 12 iki 14 ir nuo 16 iki 19 val.

I LAISVE

Kaunas, Duonelaičio 24.

REDAKCIJA interesantus priminėja 12—13 ir 17—18 val. Telefonai: vyr. redaktorius 20520, red. sekretoriaus 21414, redakcijos 20530.

ADMINISTRACIJA dirba nuo 8 iki 18 val., prieš šventadienius — nuo 8 iki 15 val. Tel. 26375.

Prenumerata (laikinė, siunčiant paštą) 1 mėn. užsiskaitantiems 1 arba 2 egz. po 20 rb egzempliorius, užsiskaitantiems daugiau kaip po 2 egz.—po 15 rb egzempliorius.

Skelbimai darbo ieškantiems 2 rb, darbo siūlantiesiems 10 rb; pirkimo ir pardavimo smulkūs skelbimai 15 rb; valdiniai ir prekybinių įstaigų skelbimų 1 petito eilutė 4 rb. Pirmamam administracijoje iš vakaro iki 18 val.

Laidžia a. a. b. „Saudės Žolės“ Spausdina „Z-F-o“ spaustuve (Kaunas, Duonelaičio 24).

Telefono abonentų žiniai

Kauno Telefono Stotis ruošia naują telefono abonentų sąrašą. Prašome visus abonentus iki 8 m. lapkričio 30 d. pranešti apie atspausdinimą pageldaujamo pavadinimo abon. knygoje. Ypatingai tie abon., kurie sovietų laikais turėjo bolshevikiškus pavadinimus, pav. „Raudonoji brigada“ ir t.t., privalo pakeisti savo pavadinimą ir raštiškai pranešti telefono stotiai.

Mašinarščio Kursų Vedėjai
p. Mikelkevičienei,
jos vyrui padagogui Mykolui mirus, reiškia užuojatą
Kursų lektorial

Fernsprechteilnehmer

Das nächste Amtliche Fernsprechbuch ist in Vorbereitung. Die Fernsprechteilnehmer werden daher aufgefordert, dem Fernsprechamt Kauen bis zum 30 November 1941 den gewünschten Eintrag schriftlich mitzuteilen. Besonders jene Teilnehmer, die während der Sowjetzeit bolschewistische Zusätze zu ihrer Firmenanschrift hatten, wie z. B. „Raudonoji Brigada“, sind verpflichtet, den geänderten Firmennamen unverzüglich anzugeben.

Mašinarščio Kursų Vedėjai
p. Mikelkevičienei,
jos vyrui mirus, nuoširdžią užuojatą reiškia
Mašinarščio kursų II gr. mokinės

GILIA PADEKA REISKIAME
Jo Ekselencijai Vyskupui T. Matulioniui ir D. G. Dr. Kun. Pr. Petraičiui už dvasinę paramą, suteiktą paskutinėmis gyvenimo dienomis
A. A. MYKOLUI MIKELKEVIČIUI
ir už paruošimą amžinybėn.
Taip pat nuoširdžiai dėkojame visiems, kurie velionui suteikė paskutinį patarnavimą, palydint jį į Kauno katalikų kapus.
Dėkinga žmona, vaikai ir giminė.

Valstybinio Statybinių medžiagų Pramonės Tresto Telefonų Sąrašas:

Eil. Nr.	Miesto Centr. abonent. Nr. Nr.	Vidaus abonent. Nr. Nr.
1.	Centrinė	—
2.	Tresto Valdytojas	92
3.	Valdytojo pav. - vyriaus. inž'nerius	20873
4.	Valdytojo atsak. sekret.	7
5.	Juriskonsultas	3
6.	Finansų ir Buhalit. skyr.	96 ir 4
7.	Tiekimo ir Pardav. skyr.	6 ir 2
8.	Techniškinis skyrius	—
9.	Gamybinis skyrius	—
10.	Kapitalinės Statyb. skyr.	—
11.	Administr. Ūkinis skyrius	1

VALSTYBINIS STATYBINIŲ MEDŽIAGŲ PRAMONĖS TRESTAS

SMULKŪS SKELBIMAI

Siglo darbo

Skubiai reikalinga tarnaitė 4 asmenų šeimai, yra du vaikai.
Kreiptis nuo 17 val. A. Freda, Technikos pr. 5 nr. pas Januškevičienę; pageldautina rekomendacijos.
Atlyginimas geras. 3014(2)

Mažai šeimai reikalinga mylinti vaikų tarnaitė. Atlyginimas geras. Gali būti ir steinahtl. Savanorių pr. 48, but. 2. 3027(1)

Kauno Maisto Gaminių Prekybai reikalinga:
1) kopūstų rauginimo specialistas-tė.
2) elektros monteris galis su savo medžiaga įmontuoti elektros motora.
Kreiptis darbo valandomis į centra, Laisvės al. 32, į Prekybos skyrių. 3028(1)

Petrašiūnų Elektrinei reikalingi

kvalifikuoti mūrininkai naujo kailio apmūrymui.
Kreiptis į Petrašiūnų Elektrine darbo dienomis nuo 9—15 val.

Reikalinga ateinanti TARNAITĖ. Kreiptis: Aukštaičių g. 46-a, bt. 1 nuo 8—12 ir 17—20 val. 3037(2)

Reikalingas centralinio šildymo krosniakurys. Atlyginimas geras. Kreiptis: Prūsų g-vė Nr. 5-a, but. 3. 2289(2)

SKELBIMAS

VANDENŲ VALDYBAI reikalingi daiktinės juodašarbiai bei sargai valymui prie darbų Petrošiūnuose. Kauno uoste ir Marvelėje.
Kreiptis Vandėnų Valdybos, Mikelkevičiaus g-vė Nr. 21, telef. 25017. 3013(3)

VALSTYBINEI LENTPIŪVEI Nr. 1

Kaunas—Sančiai, Kranto al. Nr. 50.
Reikalinga mašininkė, mokanti lietuvių ir vokiečių kalbas.
Kreiptis darbo valandomis ten pat. 2252(2)

Reikalinga tarnaitė. Kreiptis Laisvės al. 50, bt. 3, tel. 24851. 3032(2)

[vairas]
Vokietijos privačios firmos tarnautojams mieste centre ieškoma geri butai ir kambariai su patogumais. Pirmenybė duodama butams su baldais. Pasūlymus siųsti laikraščio redakcijai dėl O. F. 3033(3)

Skubiai reikalingas miesto centre gerai mėsliuotas su visais patosumais kambarys Vokietijos pirkliui. Siūlyti Administracijai „I Laisvė“ Nr. 2366. 3041(1)

Zinantieji apie likimą Eugenijo Abromaičio, buv. karo mokykloje Švenčionėliuose, prašau pranešti Nini Venckovičienei, Kaunas I, Juozapavičiaus prosp. Nr. 51. 2216(6)

Kas žino apie Joną Lenkutį, s. Miko, paskutinio laiku buvusį Varėnos poligone, tarnavusį 3-šiam artilerijos pulke, 2-roj grupė, 4-toj baterijoje, prašom pranešti M. Staugačiui, Piliškiai. 3029(1)

Pirkiau foto aparatą „LEICA“ arba kitą stipresniu objektyvu.
Siūlyti: „Romos“ viešbutis pas Šeimininką. 3025(3)

Pirkiau foto aparatą 13x18 cm. ir foto objektyvus 1, 4, 5, gali būti vartotas. Siūlyti: Sančiai, Juozapavičiaus pr. 50. „Fotografija“. 3031(1)

Parduodamas moteriškas ir vyriskas dviratiai. Sužinoti Telšių g. Nr. 5a, b. 3. 3026(1)

S. m. spalio 27 d. kine „Glorioj“ dingo pinigė. Pilietį prašau gražinti nors dokumentus. Jonui Taraškevičiui, Vilkijos g. 8 (Vilijampolė). 3030(1)

RADIJO PROGRAMA

KETVIRTADIENIS, X, 30 d.

6.00 Vokiečių kariama. 8.00 Malda. dienos mintys. Ryšinis koncertas. 7.00 Žinios vokiečių k. 7.15 Žinios, pranešimai, dienos programa. 7.45 Pl. muzika. 8.00 Mankšta moterims. Vad. D. Nasvytytė. 8.15 — 9.15 pertrauka. 9.15 Žinios. 9.30 Koncertas. 10.10 Lietuvių mokyklos ir organizacijos Brazilijoje. 10.30 Koncertas. 11.30 Ant. Rūkštelė: Žmonės ir grožio pajautimas. 11.50 Klavesino muzika. 12.00 Varpų muzika iš Karo muziejaus. Žinios, tolimėnė dienos programa. 12.20 Pl. muzika. 12.30 Žinios vokiečių k. 12.45 Vidudienio koncertas (transl. iš Vokietijos). 14.00 Žinios vokiečių k. 14.15 Popietinis koncertas (transl. iš Vokietijos).

15.00 Žinios vokiečių k., po jų — pertrauka iki 16.00 val. 16.00 Garsų vaiznikas. 17.00 Žinios vokiečių k. 17.15 Žinios laikraščio naujienos, pranešimai. 17.45 Radijo pašas (St. Balys), 18.00 Iš ciklo Reichas vaiduote: Be.no ir Vestfaliijos pramonės sritys. 18.15 Dainuoja op. sol. Gr. Matulaitytė. 18.30 Laiko įvykiai, pranešimai iš fronto. Vyrtausleios vokiečių karo vadovybės pranešimai ir žinios vokiečių k. 20.15 Žinios, programa rytdienai. 20.30 Lietuvių Nacionalistų Partijos pranešimai. 20.45 Saloninio orkestro koncertas. 22.00 Žinios vokiečių k., po jų — žinios lietuvių k. Šokių muzika. 23.00 Programos pabaiga.

PLEČIAMA KAUNO SUAUGUSIŲ INSTITUTO VEIKLA

Šiame metais K. S. Institute dar atidaromi skyriai bei grupės:

1. Buhalterijos B-ciklo 8-ta grupė (prim. 4 kl.).
2. Bendro lavinimosi I-mo kurso 3-čia grupė (cenzas iki 3 kl.), II-ro kurso 2-ra grupė (cenzas IV—V kl.), III-čio kurso (cenzas VI kl.) ir IV-to kurso (cenzas VII kl.).
3. Technikos skyriaus A, B ciklai ir spec. skyrius abiturientams paruošti technikai su teise stoti į II-ji Techn. Fak. kursą.
4. Namų ūkio skyr. (primama su prad. mokslu).
5. Dar yra vietų buhalit. sk. A ciklo, Mašinarščio, Agrotechnikos ir Namų ruošos skyriuose.

Pastaba: Sėkmingai baigusiems Technikos, Agrotechnikos ir namų ruošos skyrius tarnybas parūpinti gali pats institutas. Prašymai į visus šiuos skyrius bei grupes priimami iki X. 30. Mokslas pradėdamas XI. 3. Bendrabučio nei pensonato Institutas pakol kas neturi.

Visiems skyriams, ypač technikos, dar trūksta lektorių. Lektoriams priimami tik kandidatai su aukštesniu arba specialiuoju mokslu. Normalus atlyginimas 15—30 rubl./val., išimtinis atvejais ir daugiau.

Visais reikalais darbo valandomis lektoriam kreiptis į Direktorių, klausytojai į raštine telefonu 24039 arba asmeniškai Laisvės al. 43.

DIREKTORIUS
3024(1)

Vilniaus Universiteto Pirmosios (1940 m.) Laidos teisininkams ir ekonomistams.

Karo laiku žuvo pas foto „Atelier Zinaida“ užsakytoji Vilniaus Universiteto pirmosios teisininkų ir ekonomistų laidos violetė. Dabar tenka ją gaminti iš naujo. Todėl visi teisininkai ir ekonomistai, baigę universitetą 1940. VI. 15, prašomi prisųsti savo fotografijas iki lapkričio 15 d. Šiuo adresu: P. Vilutis, Laisvės al. 50 Nr. b. 3, tlf. 24851. Kitoje pusėje fotografijos turi būti aiškiai parašyta pavardė, vardas ir adresas. Buv. Jūsų senūnas P. Vilutis ir ekonomistų senūno Igal. Pulkys Jonas. 2055

VALSTYB. ŽUVIES TRESTO

Kaunas, Vasario 16 g. Nr. 2
TELEFONAI
Valdytojas 25076
Prekybos ir Tiekimo Skyrius 25022
Sekretoriatas 26550

KAUNO BAZĖ
Kontora, Daukanto g. 18 22485
Urmo Sandėlis, Zuvoji Rinka . . . 22795
" " Smalininkų g.
Nr. 1 21836
I krautuvė, Mikelkevičiaus g.
21b 25077
II Krautuvė, Valančiaus g. 8/5 21503
3039(1)

SKELBIMAS

Vyr. Žiemos Pagalbos Komitetui reikalinga gerai mokanti rašyti lietuviškai ir vokiškai mašininkė. Atlyginimas geras. Smulkesnis darbo sąlygas galima sužinoti pas Vyr. Žiemos Pagalbos Komiteto Reikalų Vedėją, Kaunas, Gedimino g-vė Nr. 40. 3036(2)

LIETUVOS GELEŽINKELIAMS SKUBIAI REIKALINGI TARNAU TOJAI, AMATININKAI IR DARBININKAI.

Visi buvę stočių budėtojai, konduktoriai, mašininkai, kelio meistrai ir kiti panašūs specialistai prašomi darbo reikalui atvykti į Lietuvos Geležinkelių Valdybą, Vilnius, Mindaugo g. 14, kambarys Nr. 128.
Kitų specialybių, k. a.: šaltkalviai, kalviai, staliai, kelio darbininkai ir kiti specialistai bei paprasti darbininkai prašom darbo reikalui kreiptis į atitinkamus geležinkelio dirbtuvių, ruožų, stočių viršininkus bei kelio meistrus. 3011(3)

Prilimsime maldinį mokytiš graverio amato. Kandidatas turi būti bent keturių gimnazijos klasių, blaivus, stropus, turintis ypatingų gabumų pašybai „Spindulio“ spaustuve, Kaunas, Miško g-vė Nr. 11. 2284(2)

„Spindulio“ spaustuve.
Kaunas, Miško g-vė Nr. 11 perka švina ir litografinius dažus. Siūlyti ūkio vedėjui. 2283(2)

Amerikos Lietuvių Akc. B-vės dirbtovėms.

Kaunas, Kęstučio 44a, reikalingi
autoelektromonteriai, valkuzatoriai, stiklininkai — šifotožiai, metalo tekintojai, ir klasifikuoti automonteriai. Kreiptis darbo valandomis į bendrovės kontorą. 2267(3)

Kovoja visa lietuvių tauta

Veikiant, dirbant, kovojant visados iškyla pirmenybių teisės klausimas. Tai liečia paprastą gyvenimą, o taip pat ir politinį. Jei paprasto gyvenimo pirmenybės išsprendžiamos ne viešai, tai politinio gyvenimo pirmenybės teisės pasidaro būtinai viešos.

Tačiau paskutiniais laisvais yra aiškinami, kad ja lietuvių tautos veikia, be abejojimo, ne be ankštybės ir organizuoto pasipriešinimo, yra bet kurio nors vieno lietuvių visuomenės būrio nuopelnas.

Visi ginklo veiksmiai, kurie iš lietuvių tautos pasireiškė partizanų būdu, taip pat yra visos lietuvių tautos nuopelnas. Vokiečių valdžia ir kariuomenė vertina lietuvių partizanų veiksmus, kaip tuo metu, kada Lietuvoje tebeėjo kautynės, o taip pat ir šiandien, nes partizanų — lietuviškų savanorių batalionų vienetų tebestovi bendros kovos fronte.

AMERIKOJ HALIFAXA NUŠVILPĖ

NEW YORKAS. Kaip antradienio New Yorko laikraščiai praneša, angli ambasadorius Halifaxas, pirmadienį Madisone sakėdamas kalbą, palankiai sovietų karo pagalbos darbui, kurioje jis reikalauja sukurti naują Vakarų frontą, nuolat buvo nutraukiamas protesto šauksmais.

ISTAMBULAS. Turkijos geležinkelijų vadovybė jau galutinai pėrmė graikų geležinkelio linijos ruožą į Europą tarp Pythiono ir Svilengrado.

Stralen für Preisüberschreitungen

Vom Gebietekommissar Kaun - Land wurden nachstehend angeführte Personen wegen Überschreitung der Höchstpreise für Geflügel angezeigt und mit Geldstrafen von RM 10,- bestraft:

Ona Lenčiūskienė, Sadinska, Kreis Marijampol.

Baudos dėl nuslatelytųjų kainų nesilaikymo

Kauno Apygardos Komisarąs uždėjo žemiau paminėtiems asmenims 100 rublių (10 RM) pinigines baudas už paaukiams nustatytųjų kainų nesilaikymą:

Ona Lenčiūskienė, Sadinska, Marijampolės apskr., Marijona Karvelienė, Mokolai, Marijampolės apskr.

Atsišaukimas į kaimo gyventojus

Lietuvos ūkininke, vykdyk savo gaminių atidavimo prievolę! Pristatydami bulves, vienas kitam padėkite, pasverkite bulves namie, kad nebūtų nereikalingų trukdymų. Pristačius javus iki lapkričio 15 d., už kiekvieną 100 kg. duoninių javų bus papildomai išduodama 1/3 kg druskos.

Ūkininkai ir žemdirbiai

Paskutinėmis savaitėmis jūsų apskričių viršūninkai, viršaičiai ir seniūnai jus painformavo apie bulvių, duoninių javų, pašarų ir kt. atidavimą. Tuos gaminius atiduoti jūs privalote jau vien iš dėkingumo Didžiojo Vokietijos Reicho Flureriui.

Jau prasidėjusį bulvių ir šiaudų atidavimą reikia tuoj visomis priemonėmis dar sustiprinti. Žiema jau čia pat, ir nedaugelį dar likusių dienų reikia panaudoti minėtųjų gaminių atidavimui paspartinti.

Surinkimo organizacija daro viską, kad supirkimo vietoje reikalai būtų atliekami greičiau. Jei supirkimo vietoje, iškraunant maišus, sveriant ir šiaip visur, kur tik galima, jūs vienas kitam padėsite, tai greičiau bus užtikrintas aprūpinimas bulvėmis krašto gyventojų ir vokiečių kariuomenės. Šiemetinis bulvių atidavimas neturi būti atskirų žmonių, o visos bendruomenės darbas.

Todėl kreipiuos šiandien į jus, kviesdamas vieną kitam padėti ir paremti atiduodant bulves. Tai darydami, jūs atliksite dalį savo dėkingumo pareigos Flureriui.

Generalinis Komisaras Kaune.

Kauno Miesto Burmistro skelbimas Kauno gyventojams ir įmonėms

Visi Kauno miesto gyventojai ir įmonės, padavę K.M.S. Finansų skyriui pareiškimus gauti atlyginimui už vokiečių kariuomenės paimitus daiktus ar padarytus jai patarnavimus, turi iki š. m. spalio 31 d. atėti į K.M.S. Finansų skyrių (Laisvės al. 70, 3 kamb., tel. 23111-03) užpildyti naujų blankų. Savivaldybei prisijusių iš Vokiečių Karo Komendantūros.

Kaunas, 1941. X. 24 d.

Roosevelto kalbos įspūdis Amerikoje

NEW YORKAS. Greta gresiančios krizės tarp Jungtinių Valstijų vyriausybės ir CIO kasyklų darbininkų profesinės sąjungos ir jos pirmininko Lewiso antradienio dieninių laikraščių svarbiausią vietą užima Roosevelto kalba per radiją. Laikraščio „New York Sun“ Vašingtono korespondentas praneša, jog Vašingtone vyraujanti pažūra, kad ši kalba esanti taip arti karo paskelbimo, kiek tik prezidentui tai būtų įmanoma.

Žvėriški bolševikų darbai

BERLIN, X. 23. DNB iš karinių sluoksnių gavo šitokį vyr. gydytojo Dr. Allmhingo pranešimą apie priešingą tarptautinei tisei sovietų šarvuotųjų puolimą, nukreipiantį vieną vokiečių pėrišimo punktą. Kai privažiavo sovietų šarvuočiai, mes pamatėme balsų valzda. I viena sunkvežimį, kuris buvo pilnas sužeistųjų ir pažymėtas raudonuoju kryžiumi, iš šarvuočio patrankos buvo pataikyta tiesioginiu šūviu. Tys sužeistieji kareiviai buvo užmušti. Kitų sužeistieji buvo taip sunkiai sužeisti, kad jie mirė vežimį į lauko liginę. Maža to, vienas šarvuotis užpuolė kitą sužeistųjų vežimą, o sunkiai sužeistieji,

KRONIKA

J. TOMKAUS ŠEIMOS PADĖKA

Šiuo reikškiame širdingą padėką Anatomikumo, Medicinos Instituto ir Kauno Apygardos Teismo Prokuratūros tarnautojams, kurių rūpesniu ir pasiryžimu buvo išaugotas nuo su-naukinimo mūsų mylimo vyro bei tėvo ats. majoro Juozo Tomkaus lavonas.

Taip pat reiškiame širdingą padėką Lietuvos Nacionalistų Partijai, tos partijos Propagandos Skyriaus Vedėjui Vokietaičiui, Karmeliui ir Sv. Trejybės Klebonams Mieleškai ir Paukstei, Karo Muziejaus vadovybei ir invalidams, lietuvių batalijono vadovybei ir kariams, o taip pat Kauno visuomenei, kuri palydėjo mūsų vyrą ir tėvelį ats. majorą Juozą Tomkų į amžino poilsio vietą — Kauno kapines.

Veilonio Juozo Tomkaus žmona, dukė ir sūnūs.

MOKYKLŲ RUDENS ATOSTOGOS

Svietimo Generalinis Tarėjas nustatė, kad V. D. Universitete ir kitose Kauno mieste esančiose mokyklose ir kursuose rudens atostogų studentai ir mokiniai paleidžiami spalio 31 d. po visų pamokų.

LANKOMOS KAUNO AMATŲ MOKYKLŲ

Generalinio Komisarą kultūros ir mokslo reikalų vadovas p. Schneide-reit, Igaliotinis profesinėms sąjungoms, karo vadybos vyresnysis tarėjas p. Wöhrli ir Svetimo Vadybos

Igaliotinis Kaune p. V. Kasakaitis, šiomis dienomis lanko Kauno mieste esančias amatų mokyklas ir susipažįsta su jų darbu. Tų lankymų tikslas — nusistatyti dėl būdų ir priemonių, kuriomis mokinėjms galima būtų sudaryti tinkamesnes darbo ir poilsio sąlygas. (Jv.)

PIRMOJO TRIMESTRO PABAIGA. Ponas Svetimo Generalinis Tarėjas sutiko, kad Kauno miesto gimnazijos 1941/42 mokslo metų pirmąjį trimestre pabaigtų lapkričio 30 d.

KAUNO PRIVATINĖMS SIUVYKLoms

Kauno privatinėms siuvykloms ir moteriškų drabužių, skrybėlačių, kepurėlių ir kt. siuvykloms bei savarankiškai besiverčiąsų specialybių amatininkai prašomi iki š. m. lapkričio mėn. 4 d. užsiregistruoti Prekybos, Pramonės ir Amatų Rūmuose, Grunvaldo 18. Registruojama kasdien 9 — 11 val. Amatų referentųroje. Prekybos, Pramonės ir Amatų Rūmai.

KAUNO GYVENTOJAMS IŠDUODAMI LEIDIMAI BULVĖMS PIRKTI

Kauno Miesto Savivaldybės Maisto ir Prekių Skyriaus kontoros, tos pačios, kur išduodamos maisto kortelės) išdavinėja Kauno miesto gyventojams leidimus bulvėms pirkti. Panemunės, Babtų, Garliavos, Jonavos, Kruonio, Lapių, Pakuonio, Pažaislio, Rumšiškiškės, Raudondvario, Vėndžiogalos, Vilkišios ir Zapyškio valsčių ūkininkai pagal tuos leidimus bulves gali pardavinėti Kauno miesto gyventojams. Pardavęs tiekimo prievolės jam nustatytąjį bulvių kiekį ūkininkas, pateikęs savo seniūnui ar valsčiaus viršaičiui iš bulvių pirkėjų gautuosius leidimus bulvėms pirkti, bus laikomas bulvių tiekimo prievole atlikęs.

Aukščiau minėtų valsčių ūkininkai skatinami bulves vežti į Kauną ir pardavinėti pagal leidimus, kol dar nėra užėję šalčiai. Vežti skatinama atsvertais pilnas centneriais — taip, kad būtų galima parduoti 3, 6, 9 ir t. t. centnerius ir kad parduodant nereikėtų bulvių svarstyti ir pilstyti, nes leidimai duodami po tris pilnus centnerius.

ZEMĖS ŪKIO RŪMAM Ruošiasi SISTEMINGAI KALKINTI RUGŠČIASIAS LIETUVOS DIRVAS

Didelė Lietuvos žemės dalis yra per rūgšti, kad galėtų duoti gerą derlių. Todėl Žemės Ūkio Rūmai, bendradarbiaudami su Žemės tyrimo Departmentu, ryžtasi imtis dirvų kalkinimo darbo. Pereitą savaitę į Pavėnčių cukraus fabriko rajoną pasiųsti agronomai iširti dirvožemių rūgštingumą. Visų cukraus fabriko rajonų ūkininkai turi labai geras sąlygas savo dirvas kalkinti ir trešti cukraus fabriko atmatomis — kalkių purvu. Kalkių purvą ūkininkai galės gauti labai palankiomis sąlygomis.

VILNIAUS FILHARMONIJOS DARBO PROGRAMA

Vilniaus Filharmonija sudarė savo pusės artimiausio sezono darbo programą. Iki šių metų pabaigos Filharmonija numato surengti 6 simfoninius koncertus. Iš jų pirmasis įvyks lapkričio 9 d., kuriame vadovaus Filharmonijos mene vadovas kompozitorius St. Šimkus. Programa: Beethoveno sonata Nr. 5, St. Šimkaus dainos solo ir chorui (atliks dainininkai Pr. Kaupelytė ir St. Sodeika bei Filharmonijos choras).

Kiti simfoniniai koncertai rengiami: lapkričio 16 d. (dirigentas Vyt. Marijono, solistas — Ant. Kučingis), lapkričio 23 d. — Mozarto 159 m. mirties sukaktį paminėti jo kūrinų koncertas (dirig. St. Šimkus), lapkričio 30 d. koncertas (dirig. Jeron. Kačinskas) ir kiti koncertai gruodžio 7 ir 14 dienomis.

Be to, apie lapkričio mėn. vidurį rengiamas Filharmonijos laudies ansamblio koncertas, kuriam vadovaus J. Svedas ir Alf. Mikulekė. Taip pat pasirodys ir Filharmonijos 60 dainininkų choras, kuriam vadovauja A. Dėtkas ir A. Virbickas.

Šiuo metu Filharmonija turi iš viso 170 tarnautojų ir meno personalo. Iš jų administracinių darbu darba 17 žmonių, orkestre — 33, chore 62 ir laudies muzikos bei šokių ansamblyje — 58 artistai.

Naujų Filharmonijos direktoriūmi paskirtas muzikas K. Kaveckas, o meno vadovu — komp. Stasys Šimkus. (N. L.)

Oeffentliche Bekanntmachung Nr. 40

Betreff: Ausstellung von Kartoffelbezugsausweisen an Grossverbraucher für das Wirtschaftsjahr 1941/42. Auf Antrag erhalten die Grossverbraucher (Gaststätten, Speisewirtschaften, Krankenhäusern, Werkküchen, Anstalten und sonstige Einrichtungen) bei meiner Dienststelle, Laisvės Allee 70, Zimmer 27, die Bezugsausweise für Kartoffeln. Die Antragsformulare sind bei der genannten Bezugsstelle erhältlich.

Bekanntmachung Nr. 7

In letzter Zeit haben sich dadurch schwere Unfälle ereignet, sogar Unfälle mit tödlichem Ausgang, dass Zivilpersonen, insbesondere Kinder, im Gelände verstreut liegende Artillerie - Munition, Waffen und andere Beutestücke berühren oder sogar versuchen diese von dem Auffindungsort fortzuschaffen.

Es wird hiermit nachdrücklich darauf hingewiesen, dass Munition jeglicher Art, Waffen und andere Beutestücke am Auffindungsort belassen sind. Eltern und sonstige Erziehungsberochtigte, insbesondere Lehrer und Lehrerinnen, haben die Kinder auf die Gefahren hinzuweisen, die damit verbunden sind. Der zuständige örtliche Polizei ist unverzüglich von dem Auffinden von Munition, Waffen und anderen Beutestücken Meldung zu machen, die dann das Weiterveranlassen.

Miasto Komisarąs Maisto ir Ūkio Valdya (pas.) KAIFLER Kaun, den 28. X. 41.

KAUNO APYGARDOS KOMISARO Skelbimas Nr. 7

Paskutiniu laiku dažnai įvyksta skaudžios nelaimės, pasibaigiančios kartais net mirtimi, dėl to, kad civiliai asmenys, o ypač vaikai, paliečia arba net mėgina iš radimo vietos gabenti kitur artilerijos šaudmenis, ginklus ir kitokį karą grobį.

Kauno Apygardos Komisarąs (pas.) LENTZEN SA - Oberführer

MIESTO KOMISARO Skelbimas Nr. 40

dėl bulvių kortelių išdavimo stambesiams vartotojams 1941/1942 biudžetinis metais. Stambieji vartotojai (svetainės, valgyklos, liginės, imonų virtuvės, įstaigos ir kt.), padavę prašymą, gauna bulvių kortelę mano įstaigoje — Laisvės alėja 70, kamb. 27. Prašymų blankai gaunami ten pat.